

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném 19. 3. 2018 v senátě složeném z předsedy JUDr. Pavla Zelenky a soudkyň JUDr. Kateřiny Jonákové, Ph.D. a JUDr. Kateřiny Korečkové, Ph.D. odvolání obžalovaného **V. I.**, narozeného [redacted] a státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Plzni proti rozsudku Krajského soudu v Plzni z 22. 9. 2017, č. j. 5 T 2/2017–847 a rozhodl

takto:

I. Z podnětu odvolání obžalovaného **V. I.** se napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. d), f), odst. 2 tr. ř. částečně **zrušuje**, a to ve výroku o trestu a ve výroku o povinnosti obžalovaného k náhradě škody.

II. Za podmínek vymezených v § 259 odst. 3 písm. a), b) tr. ř. se rozhoduje tak, že

Obžalovaný **V. I.**, narozený [redacted], **se** za zločin podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) trestního zákoníku, kterým byl uznán vinným napadeným rozsudkem, **odsuzuje** podle § 209 odst. 5 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání **šesti let**, pro jehož výkon se podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku **zařazuje** do věznice s ostrahou.

Podle § 228 odst. 1 tr. ř. je obžalovaný povinen nahradit poškozené **M. K.**, narozené [redacted], bytem [redacted] škodu částkou 160 000 Kč, přičemž poškozená se podle § 229 odst. 2 tr. ř. odkazuje se zbytkem svého nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

III. Odvolání státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Plzni se podle § 256 tr. ř. **zamítá**.

Odůvodnění:

A.

1. Rozsudkem Krajského soudu v Plzni z 19. 3. 2018, č. j. 5 T 2/2017–847 byl obžalovaný V [redacted] I [redacted] uznán vinným pokračujícím zločinem podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) trestního zákoníku, za který byl podle § 209 odst. 5 trestního zákoníku odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání šesti let, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. c) trestního zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. byla obžalovanému uložena povinnost zaplatit poškozeným na náhradu škody: I [redacted] K [redacted], nar. [redacted], částku 9 663 500 Kč a M [redacted] K [redacted], nar. [redacted], částku 200 000 Kč.

2. Výše uvedeného zločinu se obžalovaný podle skutkových zjištění soudu prvního stupně dopustil tím, že

„v době od počátku roku 2011 do června 2015 pod různými legendami postupně vylákal od poškozených I [redacted] K [redacted], nar. [redacted], A [redacted] V [redacted], nar. [redacted], a M [redacted] K [redacted], nar. [redacted], na území Karlovarského kraje, v Olomouci a dalších přesně neustanovených místech v České republice finanční prostředky v úmyslu je nevrátit, přičemž v době vylákání těchto finančních prostředků si byl vědom skutečnosti, že nebude schopen dostát svým závazkům plynoucím ze zapůjčení finančních prostředků, neboť žádné uváděné investice neučinil, finanční prostředky použil pro svoji vlastní potřebu a své protiprávní jednání zakrýval smyšlenými událostmi, které dokladoval fiktivně vyhotovenými smluvními dokumentacemi a dalšími listinami či jiným způsobem, a to konkrétně:

1) v Sokolově, v blíže nezjištěném období roku 2011, vylákal v hotovosti od I [redacted] K [redacted] pod nepravdivou záminkou zakoupení nemovitosti postupně finanční prostředky v celkové výši 2.250.000,- Kč a na podporu svého tvrzení jí předložil fiktivní kupní smlouvu datovanou 14. 7. 2011 uzavřenou mezi údajným prodávajícím společností SKOS, a.s., a údajnými kupujícími D [redacted] P [redacted] a V [redacted] I [redacted], ve které jako předmět koupě byla uvedena stavební parcela zapsaná na listu vlastnictví č. [redacted] u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště Beroun, katastrální území [redacted], za kupní cenu 6.850.000,- Kč,

2) v Sokolově dne 19. 4. 2011 pod smyšlenou záminkou, že tuto nemovitost zakoupenou s D [redacted] P [redacted] od společnosti SKOS, a. s., již prodal, ale spoluvlastník D [redacted] P [redacted] prodlužuje vyplacení peněz z úschovy a pro jejich uvolnění je třeba zaplatit částku 250.000,- Kč, vylákal od I [redacted] K [redacted] v hotovosti finanční prostředky ve výši 250.000,- Kč, o čemž byla sepsána dne 19. 4. 2011 smlouva o půjčce,

3) na území Karlovarského kraje v období dubna až června 2012 vylákal od A [redacted] V [redacted] pod nepravdivou záminkou pořízení bytu v Praze za kupní cenu 1.000.000,- Kč za účelem jeho dalšího výhodného prodeje postupně v hotovosti celkem částku 657.000,- Kč, a to v dubnu 2012 finanční prostředky ve výši 220.000,- Kč, v květnu 2012 finanční prostředky ve výši 60.000,- Kč, 250.000,- Kč a 47.000,- Kč, v červnu 2012 finanční prostředky ve výši 80.000,- Kč, a na podporu svého tvrzení jí předložil k nahlédnutí znalecký posudek, ve kterém byla uvedena odhadní cena nemovitosti ve výši 5.000.000,- Kč,

4) v Sokolově dne 10. 6. 2012 pod smyšlenou záminkou, že finanční prostředky získané prodejem nemovitosti společně zakoupené s D [redacted] P [redacted] od společnosti SKOS, a. s., jsou blokovány a pro jejich uvolnění je třeba zaplatit částku 300.000,- Kč, vylákal od I [redacted] K [redacted] v hotovosti částku ve výši 300.000,- Kč, o čemž byla sepsána dne 10. 6. 2012 smlouva o půjčce, a své protiprávní jednání zakrýval předkládáním smyšlené e-mailové korespondence mezi ním a vyšetřovatelem kpt. Č [redacted] týkající se údajného vyšetřování zadržování finančních prostředků bankou, jakož i údajné e-mailové komunikace mezi ním a advokátem JUDr. K [redacted], který ho měl zastupovat, ve které bylo uvedeno, že peníze jsou uloženy v jeho advokátní kanceláři a jsou připraveny k předání V [redacted] I [redacted],

- Shodu s prvopisem potvrzuje Jarmila Ježková

bezhotovostně ve prospěch účtu V [REDAKCE] I [REDAKCE] č. [REDAKCE], dále pro upevnění důvěry, že zapůjčené peníze jsou dostatečně kryty majetkem ve vlastnictví V [REDAKCE] I [REDAKCE] ji předložil fiktivní kupní smlouvu datovanou 7. 3. 2014 uzavřenou mezi údajným prodávajícím Bytové družstvo Erbenova a údajným kupujícím V [REDAKCE] I [REDAKCE], kde předmětem koupě měla být nemovitost – nájemní budova č. p. [REDAKCE] na pozemku č. [REDAKCE] zapsaná na LV č. [REDAKCE] vedeného u Katastrálního úřadu pro hlavní město Prahu v katastrálním území Smíchov za kupní cenu 6.300.000,- Kč a zároveň předložil padělaný výpis z katastru nemovitostí datovaný 15. 4. 2014 svědčící o tom, že je výlučným vlastníkem této nemovitosti,

17) v Ostrově pod nepravdivou záminkou nutnosti rekonstrukce nemovitosti č. p. [REDAKCE] stojící na pozemku č. [REDAKCE] vylákal od I [REDAKCE] K [REDAKCE] finanční prostředky v celkové výši 360.000,- Kč, a to dne 3. 4. 2014 ve výši 110.000,- Kč a dne 14. 4. 2014 ve výši 250.000,- Kč, kdy ji předkládal fiktivní faktury proinvestované na rekonstrukci, přičemž finanční částky byly zaslány I [REDAKCE] K [REDAKCE] bezhotovostně na jeho účet č. [REDAKCE],

18) v Ostrově v úmyslu vylákat od I [REDAKCE] K [REDAKCE] finanční prostředky na údajnou investici spočívající v nákupu nemovitosti v Praze 5 ji předložil fiktivní kupní smlouvu datovanou 29. 4. 2014 uzavřenou mezi údajným prodávajícím Městským úřadem pro Prahu 5 a údajným kupujícím V [REDAKCE] I [REDAKCE], kde předmětem koupě měla být nemovitost – nájemní budova č. p. [REDAKCE] na pozemku č. [REDAKCE] zapsaná na LV [REDAKCE] vedeného u Katastrálního úřadu pro hlavní město Prahu za kupní cenu ve výši 5.600.000,- Kč a poškozená mu k tomuto účelu dne 29. 4. 2014 zaslala bezhotovostně finanční prostředky ve výši 2.000.000,- Kč na jeho bankovní účet č. [REDAKCE],

19) v Ostrově pod nepravdivou záminkou nutnosti rekonstrukce nemovitosti vylákal od I [REDAKCE] K [REDAKCE] finanční prostředky v celkové výši 380.000,- Kč, a to dne 14. 7. 2014 finanční prostředky ve výši 370.000,- Kč a nejpозději dne 14. 7. 2014 finanční prostředky ve výši 10.000,- Kč v hotovosti, (o čemž byla sepsána smlouva o zápůjčce ze dne 14. 7. 2014 na celkovou částku 740.000,- Kč, se splatností nejpозději do 31. 8. 2014), a za účelem podpory svých smyšlených tvrzení předložil a podepsal poškozené K [REDAKCE] dne 31. 8. 2014 dokument nazvaný Uznání dluhu ve výši 20.000.000,- Kč, kdy v této částce měl být zahrnut také zisk z prodeje nemovitostí,

20) v Ostrově smyšlenými tvrzeními udržoval poškozenou I [REDAKCE] K [REDAKCE] v přesvědčení, že je obrožen ze strany obchodního partnera pana V [REDAKCE] a osob s ním spojených, kteří usilují o jeho zničení, a že k vyvázání se z další spolupráce potřebuje finanční prostředky a vylákal tak od I [REDAKCE] K [REDAKCE] finanční prostředky v celkové výši 1.182.000,- Kč, a to dne 1. 10. 2014 finanční prostředky ve výši 206.000,- Kč, dne 8. 12. 2014 finanční prostředky ve výši 260.000,- Kč, dne 13. 1. 2015 finanční prostředky ve výši 318.000,- Kč, dne 18. 2. 2015 finanční prostředky ve výši 398.000,- Kč, které mu zaslala poškozená na jeho účet č. [REDAKCE] a na podporu svých tvrzení ji předkládal k nahlédnutí vyhrůžnou SMS komunikaci mezi ním a panem V [REDAKCE],

21) v Ostrově smyšleným tvrzením o brozícím nebezpečí ze strany pana V [REDAKCE], které brozí i poškozené I [REDAKCE] K [REDAKCE], její rodině a rodině obviněného a nutnosti splátky dluhu M [REDAKCE] Z [REDAKCE], který mu vyhrožuje, dne 29. 4. 2015 vylákal od I [REDAKCE] K [REDAKCE] finanční prostředky ve výši 400.000,- Kč, které mu poškozená zaslala na jeho účet č. [REDAKCE],

22) v Ostrově pod nepravdivou záminkou úhrady poplatků bance za účelem uvolnění finančních prostředků z jeho účtu a pod nepravdivou záminkou splátky dluhu M [REDAKCE] Z [REDAKCE] vylákal od I [REDAKCE] K [REDAKCE] v hotovosti finanční prostředky v celkové výši 400.000,- Kč, a to dne 30. 4. 2015 ve výši 150.000,- Kč a v přesně neustanovené době na přelomu měsíců dubna a května 2015 ve výši 250.000,- Kč,

23) v Ostrově pod nepravdivou záminkou ubrazení dluhu za opravu rozbitého automobilu, který musel používat údajně používat k objíždění svých obchodních partnerů a bank za účelem opatření finančních prostředků pro splacení dluhů místo automobilu I [REDAKCE] K [REDAKCE], vylákal od I [REDAKCE] K [REDAKCE] dne 9. 6. 2015 finanční částku 31.500,- Kč, kterou mu zaslala na jeho bankovní účet č. [REDAKCE] s dovětkem půjčka auto,

24) v Ostrově pod nepravdivou záminkou, že vyřeší problémy týkající se havárie kanalizace v domě poškozené, která se v té době nacházela v zahraničí, vylákal od I [REDAKCE] K [REDAKCE] celkem částku 110.000,- Kč, a to dne 19. 6.

2015 ve výši 50.000,- Kč a dne 25. 6. 2015 ve výši 60.000,- Kč, které mu poškozená zaslala na jeho bankovní účet, a to přičemž k úklidu a sanaci bytu a sklepních prostor nedošlo,

a vylákal tak od I. K. souhrnnou částku 9.663.500,-Kč, od A. V. souhrnnou částku 719.000,-Kč a od M. K. souhrnnou částku 656.000,-Kč, co je celkem 11.038.500,-Kč“.

B.

2. Proti tomuto rozsudku podali v zákonné lhůtě stanovené v § 248 odst. 1 tr. ř. odvolání obžalovaný V. L. a v neprospěch obžalovaného státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Plzni.

3. Obžalovaný V. L. (dále jen obžalovaný), který zaměřil odvolání proti výroku o trestu odnětí svobody, způsobu jeho výkonu a proti výrokům o povinnosti k náhradě škody úvodem odůvodnění opravného prostředku vyjádřil souhlas s výrokem o vině pokračujícím zločinem podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) trestního zákoníku, ke kterému se doznal a litoval toho, že se ho dopustil. Rozhodnutí soudu prvního stupně o trestu obžalovaný vyčetl, že nedostatečně přihlédl k okolnostem, jež mu polehčovaly, a nepřihlédl ani k širším souvislostem a okolnostem, které snižují míru škodlivosti trestné činnosti. Výslovně se domáhal přihlednutí k nezralosti vlastní osoby coby polehčující okolnosti obdobné k okolnosti upravené v § 41 písm. f) trestního zákoníku vedoucí k motivaci trestné činnosti, kterou byla touha po nadstandartním životě. Poté zdůraznil, že v mezidobí vyspěl a psychicky dospěl, pokud nyní chápe nesprávnost své činnosti, lituje, čeho se dopustil, začal pracovat a žije spořádaně ve svazku s partnerkou s jejími dvěma dětmi. Obžalovaný dále zevrubněji popsal okolnosti týkající se poskytování peněžních prostředků poškozenou I. K. a důvodnost předpokladů vrácení poskytnutých peněžních částek.

4. Upozornil při jinak souhlasném stanovisku se závěrem soudu prvního stupně stran reálnosti nápravy obžalovaného a přednosti úhrady škody před uložením peněžitého trestu na obdobný efekt uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody, který zmrazí snahu napravit následky trestné činnosti a na dlouhou dobu znemožní získat prostředky na úhradu dluhů poškozeným. Obžalovaný se proto domáhal uložení trestu odnětí svobody podle § 58 odst. 1 trestního zákoníku výrazněji pod spodní hranici podle § 209 odst. 5 trestního zákoníku s podmíněným odkladem na přiměřenou zkušební dobu, jestliže za nesprávný pokládá i výrok o zařazení do věznice s ostrahou s ohledem na možnosti jeho nápravy odůvodňující zařazení do věznice s dohledem podle § 56 odst. 3 trestního zákoníku.

5. Požadavek na odkázání poškozených na řízení ve věcech občanskoprávních obžalovaný odůvodnil uložením nepodmíněného trestu odnětí svobody, kterým došlo k výrazné komplikaci poměrů, na kterých je založena dohoda o vypořádání dluhů.

6. Závěrem obžalovaný navrhl, aby odvolací soud z důvodů § 258 odst. 1 písm. d), e), f) tr. ř. podle § 258 odst. 2 tr. ř. zrušil napadený rozsudek ve výrocích o trestu, způsobu jeho výkonu a náhradě škody, a aby mu podle § 259 odst. 3 tr. ř. uložil trest odnětí svobody pod spodní hranici trestní sazby § 205 odst. 5 trestního zákoníku, povolí podmíněný odklad jeho výkonu na přiměřenou zkušební dobu a poškozené odkáže na řízení ve věcech občanskoprávních.

7. Státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Plzni, která podala odvolání v neprospěch obžalovaného, svůj opravný prostředek zaměřila výhradně proti výroku o trestu. Nesouhlas s výrokem o trestu odnětí svobody státní zástupkyně odůvodnila předně odmítnutím závěru soudu prvního stupně, že by se obžalovaný ke spáchání trestné činnosti přiznal, pokud popíral subjektivní stránku činu, a dále upozornila na to, že společenskou škodlivost trestné činnosti zvyšuje páchaní trestné činnosti obžalovaným po dlouhou dobu, tj. od počátku roku

2011 do června 2015, jakož i výše škody 11 038 500 Kč, která značně převyšuje hranici škody velkého rozsahu, a dále propracovaný způsob spáchání trestné činnosti a zavrženíhodný psychický nátlak na poškozenou I. K.

8. Státní zástupkyně i nadále setrvala na požadavku, aby obžalovanému byl uložen peněžitý trest, což odůvodnila délkou profesního života obžalovaného v souvislosti s jeho velmi nízkým věkem a v důsledku toho schopností současně nahradit škodu a zaplatit peněžitý trest.

9. Závěrem státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Plzni navrhla, aby Vrchní soud v Praze po zrušení napadeného rozsudku podle § 258 odst. 1 písm. e) tr. ř. sám podle § 259 odst. 3 tr. ř. rozhodl ve smyslu podaného odvolání.

C.

10. Vrchní soud v Praze přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. ř. z podnětu odvolání obžalovaného a státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Plzni zákonnost a odůvodněnost výroku o uložení trestu odnětí svobody a výroku o povinnosti obžalovaného k náhradě škody, proti nimž byla podána odvolání, jakož i správnost postupu řízení, jež jim předcházelo, a to nejen z hlediska vytýkaných vad, ale přihlédl i k vadám, které nebyly odvoláními vytýkány, neboť měly vliv na správnost výroků, proti nimž byla podána odvolání. Podle § 259 odst. 4 tr. ř. však nebyl Vrchní soud v Praze oprávněn v neprospěch obžalovaného přezkoumávat a následně změnit výrok napadeného rozsudku o vině, kterým byl uznán vinným pokračujícím zločinem podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) trestního zákoníku [ad 1) – 24.], neboť státní zástupkyně proti těmto oddělitelným výrokům nepodala odvolání v neprospěch obžalovaného.

11. Předně Vrchní soud v Praze nezjistil v postupu orgánů činných v přípravném řízení a soudu prvního stupně předcházejícím vyhlášení napadeného rozsudku žádné podstatné vady řízení, které by odůvodňovaly zrušení rozsudku podle § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř.

12. Zejména soud prvního stupně totiž při důsledném respektování obhajovacích práv obžalovaného spočívajících nejen v důsledném využití jeho práva osobní obhajoby, tj. práva vyjádřit se ke všem skutečnostem, které jsou mu kladeny za vinu, a k důkazům o nich, a dále uvádět okolnosti a důkazy sloužící k obhajobě a činit důkazní návrhy, jak mají na mysli ustanovení § 33 odst. 1 věty první a druhá tr. ř. a specificky v hlavním líčení § 214 tr. ř., ale rovněž práva na poskytování potřebné odborné právní pomoci zejména obhájkyň JUDr. Veronikou Ordnungovou, provedl dokazování v souladu se zásadami ústnosti a bezprostřednosti vymezenými v § 2 odst. 11 a odst. 12 tr. ř., jestliže zejména osobně vedle obžalovaného vyslechl všechny významné svědky a k důkazu rovněž provedl podle § 213 tr. ř. listinné důkazy.

13. K výroku o vině pokračujícím zločinem podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) trestního zákoníku spáchaným ke škodě I. K., A. V. a M. K. Vrchní soud v Praze v obecné rovině vyjadřuje zásadní souhlas se skutkovými závěry soudu prvního stupně a v souvislosti s omezením své přezkumné povinnosti, pokud státní zástupkyně nepodala odvolání v neprospěch obžalovaného proti výroku o vině, v důsledku čehož nebyl Vrchní soud v Praze podle § 254 odst. 2 a § 259 odst. 4 tr. ř. oprávněn tento výrok přezkoumávat a posléze zrušit podle § 258 odst. 1 písm. d) tr. ř., jelikož by následně došlo ke změně právního posouzení jednání v neprospěch obžalovaného, byl z dále rozvedených důvodů (viz odst. 14.) i v tomto směru výrok o vině ponechán beze změn.

14. Soud prvního stupně v rámci právního posouzení trestné činnosti obžalovaného při jinak bezchybných právních vývodech stran naplnění zákonných znaků skutkové podstaty zločinu podvodu podle odst. 1, odst. 5 písm. a) § 209 trestního zákoníku pochybil závěrem, že tento dvaceti čtyřmi dílčími skutky z období od počátku roku 2011 do června 2015 naplnil zákonné znaky jediného pokračujícího trestného činu podvodu, jestliže zde ve skutečnosti nebyly

současně naplněny všechny čtyři zákonné znaky pokračování v trestném činu podvodu. Není sice pochyb o tom, že **1)** dílčí skutky naplňovaly stejnou skutkovou podstatu trestného činu podvodu; **2)** byly vedeny jednotným záměrem (*subjektivní souvislost*), spočívajícím od počátku ve vylákávání peněžních částek za účelem vlastního osobního obohacení uváděním v omyl poškozených I. K., A. V. a M. K.; **3)** byly spojeny stejným a případně obdobným způsobem provedení charakterizovaným vylákáním peněžních částek v celkové výši 11 038 500 Kč ke škodě zmíněných poškozených s tím, že ve skutečnosti vzhledem ke krátkodobosti sjednaných lhůt splatnosti a nedostatku disponibilních peněžních prostředků dlužné peněžní částky ve sjednaných lhůtách nevrátil a **4)** v předmětu útoku (*částečná objektivní souvislost*), neboť předmětem dílčích skutků byl vždy majetek těchto tří poškozených. Soud prvního stupně si však neuvědomil absenci časové souvislosti mezi dílčími skutky z roku 2011 (**1., 2.**) na jedné straně a skutky z roku 2012 (**3. – 5.**) na straně druhé, a obdobně mezi skutky z roku 2012 a z roku 2013 (**6. – 15.**), z roku 2013 a 2014 (**16. – 20.**) a z roku 2014 a 2015 (**21. – 24.**), pokud časové intervaly mezi těmito skupinami dílčích skutků přesahuje doby devíti, sedmi, sedmi a čtyř měsíců. Proto v souladu s výsledky provedeného dokazování a zákonnou hmotněprávní úpravou dílčí skutky z roku 2014 bylo na místě v souvislosti s výší způsobených škod právně posoudit jako jediný pokračující zločin podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) trestního zákoníku a skutky z let 2011 – 2013 a 2015 jako čtyři samostatné zločiny podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 4 písm. d) trestního zákoníku, což bylo ze shora vysvětlených důvodů vyloučeno, neboť při nezměněné celkové výši škody způsobené podvodnými jednáními obžalovaného by změna jejich právního posouzení sama o sobě nevedla ke zpřísnění trestu uloženého soudem prvního stupně.

15. U výroku o trestu odnětí svobody, který byl obžalovanému podle § 209 odst. 5 trestního zákoníku napadeným rozsudkem uložen v trvání šesti let, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. c) trestního zákoníku zařazen do věznice s ostrahou, zjistil Vrchní soud v Praze toliko dále specifikované porušení ustanovení trestního zákona týkající se rozhodnutí o způsobu výkonu trestu, jak má na mysli ustanovení § 258 odst. 1 písm. d) tr. ř.

16. Porušení ustanovení trestního zákona se týká výroku rozsudku soudu o způsobu výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody, kterým soud prvního stupně podle § 56 odst. 2 písm. c) trestního zákoníku rozhodl o zařazení obžalovaného pro jeho výkon do věznice s ostrahou. V mezidobí od vyhlášení napadeného rozsudku do konání veřejného zasedání před odvolacím soudem nabyt dnem 1. 10. 2017 účinnosti zákon č. 58/2017 Sb., podle kterého předně lze pachatele zařadit pouze do věznice s ostrahou nebo do věznice se zvýšenou ostrahou (*viz § 56 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku, účinného od 1. 10. 2017*) a dále při rozhodování soudu o způsobu výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody, který byl uložen za trestný čin spáchaný přede dnem nabytí jeho účinnosti, se od 1. 10. 2007 použije § 56 trestního zákoníku, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (*viz Přejížděná ustanovení čl. II., 2 zákona č. 58/2017 Sb.*).

17. Jinak ovšem v souvislosti se zaměřením odvolacích námitek obžalovaného a státní zástupkyně proti výroku o trestu **nezjistil ani Vrchní soud v Praze zákonné důvody pro uložení mírnějšího či přísnějšího trestu odnětí svobody, respektive pro uložení peněžitého trestu obžalovanému.**

18. K výroku o trestu odnětí svobody v jednotlivostech považuje Vrchní soud v Praze úvodem za potřebné vyzdvihnout, že soud prvního stupně nepochybil, pokud obžalovanému podle § 209 odst. 5 trestního zákoníku uložil nepodmíněný trest odnětí svobody při spodní hranici zákonné trestní sazby ve výměře šesti let. Předně soud prvního stupně při stanovení druhu a výměry trestu s dílčími výjimkami správně přihlédl k rozhodným okolnostem vymezeným v § 39 odst. 1 – 3 trestního zákoníku, byť je nedostatečně vyjádřil v odůvodnění napadeného rozsudku. Aplikaci institutu mimořádného snížení trestu odnětí svobody podle § 58 odst. 1 trestního zákoníku navrženou v opravném prostředku obžalovaného (*jestliže důvody vymezené v § 58 odst. 2, odst. 4 – 6*

trestního zákoníku nepřicházejí v úvahu) totiž vylučuje absence výjimečných okolností případu anebo srovnatelně významných osobních poměrů obžalovaného, v důsledku kterých by bylo použití trestní sazby odnětí svobody od pěti do deseti let podle odst. 5, § 209 trestního zákoníku pro obžalovaného nepřiměřeně přísné. Závažnost pokračující trestné činnosti obžalovaného rozhodující měrou určuje významná intenzita naplnění zákonného znaku tzv. kvalifikované skutkové podstaty trestného činu podvodu podle § 209 odst. 5 písm. a) trestního zákoníku spočívající ve způsobení škody více než dvakrát vyšší než je spodní hranice škody velkého rozsahu – tj. nejméně 5 000 000 Kč, jak má na mysli § 138 odst. 1 trestního zákoníku, právě která ve spojení s převažujícími okolnostmi přitěžujícími obžalovanému a jeho běžnými osobními a majetkovými poměry nejenže neumožňovala mimořádné snížení trestu odnětí svobody, ale ani uložení trestu odnětí svobody na samé spodní hranici zákonné hranici podle odst. 5, § 209 trestního zákoníku. Obžalovanému ve skutečnosti polehčuje toliko vedení řádného života před spácháním trestné činnosti, a že částečně v rozsahu přibližně patnácti procent nahradil škodu způsobenou trestnou činností, pokud je nutno přisvědčit odvolací námitce státní zástupkyně, že obžalovaný se k trestné činnosti nedoznal, neboť odmítl, že by při vypůjčování peněžních částek jednal v podvodném úmyslu. Obžalovanému naopak přitěžuje, že pokračující zločin podvodu páchal ze ziskuchtivosti především ke škodě osoby blízké – I. K. po velmi dlouhou dobu takřka pět let [§ 42 písm. b), b) m) trestního zákoníku]. Uložení přísnějšího trestu odnětí svobody vedle shora rozvedených skutečností brání zjištění, že obžalovaný trestnou činností páchal v mladém věku od 21 do 25 let a že po spáchání trestné činnosti po dobu delší než dva roky vede řádný život.

19. K problematice neuložení peněžitého trestu obžalovanému soudem prvního stupně si je Vrchní soud v Praze vědom obecné zásady stanovení druhu a výměry trestu vymezené v § 39 odst. 7 věta za středníkem trestního zákoníku spočívající v pravidelném uložení některého z trestů postihujících na majetku toho pachatele, který trestným činem získal nebo se snažil získat majetkový prospěch s tím, že možnost uložení peněžitého trestu ze shodných zákonných důvodů konkrétně plyne ze znění § 67 odst. 1 trestního zákoníku. V obecné úpravě vylučují ve smyslu § 39 odst. 7 věta za středníkem trestního zákoníku uložení některého z trestů postihujících pachatele na majetku jeho specifické majetkové a osobní poměry. Oproti právní úpravě účinné v době rozhodování soudu prvního stupně v souvislosti s nabytím účinnosti zák. č. 59/2017 Sb., o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí uložených v trestním řízení a o změně některých zákonů (*dále jen cit. zákona*), dnem 1. 1. 2018, již není důvodu při rozhodování o uložení peněžitého trestu, u kterého zaplacené částky podle § 68 odst. 6 trestního zákoníku připadají státu, za současného rozhodování o povinnosti k náhradě škody přihlížet natolik významně k reparační povinnosti obžalovaného jako k okolnosti vylučující možnost uložení peněžitého trestu (*popřípadě zásadním způsobem omezující uložení tohoto druhu trestu*), neboť při splnění podmínek cit. zákona peněžní prostředky z majetkových trestních sankcí včetně peněžitých trestů soustředěné na zvláštním účtu Ministerstva spravedlnosti České republiky na základě žádosti oprávněné osoby se použijí podle § 7 odst. 1 písm. a) cit. zákona k uspokojení majetkových nároků oprávněných osob, jejichž majetkové nároky vznikly v důsledku spáchání trestného činu, o němž se vedlo trestní řízení. Na druhé straně ve shodě s názorem soudu prvního stupně dospěl Vrchní soud v Praze k závěru o nedobytnosti peněžitého trestu, která vylučuje jeho uložení a úspěšný výkon. U obžalovaného se jedná v zásadě o osobu nemajetnou, zadluženou, které byl opět uložen víceletý nepodmíněný trest odnětí svobody, přičemž podle § 68 odst. 5 trestního zákoníku se předpokládá jeho okamžité zaplacení anebo na základě rozhodnutí samotného soudu z vlastní iniciativy nebo na základě žádosti odsouzeného o povolení splátek podle § 342 odst. 1 písm. b) tr. ř. výkon peněžitého trestu do jednoho roku od nabytí právní moci odsuzujícího rozsudku, což vylučuje vedle majetkových poměrů rovněž očekávaný nástup obžalovaného do výkonu trestu odnětí svobody. Proto také se Vrchní soud v Praze neztotožnil s argumentací odvolání státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Plzni opírající návrh na uložení peněžitého trestu o mladý věk obžalovaného a dlouhou profesní budoucnost.

20. **Vrchní soud v Praze z dvou dále specifikovaných důvodů byl povinen zrušit napadený rozsudek rovněž podle § 258 odst. 1 písm. f) tr. ř.** Předně stran poškozené M ■■■ K ■■■ zjistil z nově předloženého podání poškozené doplněného uznáním dluhu, dohodou o jeho plnění ve splátkách uzavřených mezi obžalovaným a touto poškozenou a pokladním dokladem a. s., Česká spořitelna, že v souladu se splátkovým kalendářem obžalovaný uhradil poškozené 14. 2. 2018 splátku 30 000 Kč a 15. 3. 2018 splátku 10 000 Kč.

21. Soud prvního stupně dále podle výsledků důkazního řízení provedeného v odvolacím řízení podle § 263 odst. 6 tr. ř. postupoval ohledně poškozené I ■■■ K ■■■ nesprávně v hlavním líčení konaném 31. 5. 2017, jestliže na základě zjištění obsahu notářského zápisu z 12. 8. 2015 o uznání dluhu a o svolení obžalovaného coby dlužníka k vykonatelnosti notářského zápisu (§ 2053 obč. zák., § 71a odst. 2 notářského řádu), sepsaného v návaznosti na dohodu o uznání dluhu ve výši 10 000 000 Kč se splátkovým kalendářem uzavřenou téhož dne mezi poškozenou I ■■■ K ■■■ a obžalovaným nerozhodl s ohledem na jí uplatněný nárok na náhradu škody podle § 206 odst. 4 per analogiam usnesením, že se poškozená v rozsahu oprávnění vymezených v § 43 odst. 3 tr. ř. k hlavnímu líčení nepřipouští (*oproti tomu ji oprávnění uvedená v § 43 odst. 1 tr. ř. i nadále náleží*).

22. Uzavřením dohody o uznání dluhu ve smyslu ustanovení § 2053 obč. zák. a o svolení obžalovaného k vykonatelnosti závazků z nich plynoucích totiž poškozené předně vzniklo právo na postupnou úhradu nezaplacené částky 10 000 000 Kč obžalovaným až do úplného uspokojení pohledávky. Zejména se však u notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti sepsaného podle § 71a - § 71c zák. č. 358/1992 Sb. v platném znění o notářích a jejich činnosti (*notářský řád*) jedná podle § 274 písm. d) o.s.ř. o tzv. exekuční titul [*tj. kupříkladu shodně jako u odsuzujícího rozsudku obsahujícího výrok o náhradové povinnosti obžalovaného podle § 228 odst. 1 tr. ř. – viz § 274 písm. a) o.s.ř.*], který opravňuje poškozenou podat návrh na soudní výkon rozhodnutí, jestliže obžalovaný nebude dobrovolně plnit své povinnosti plynoucí z uzavřené dohody. Povinnost soudu prvního stupně postupovat analogicky podle § 206 odst. 4 tr. ř. tak zde plyne z toho, že výše uvedený notářský zápis má pro poškozenou z hlediska garance ochrany jejího nároku na náhradu škody shodné účinky jako pravomocné a vykonatelné rozhodnutí v občanskoprávním řízení (*viz § 44 odst. 3 tr. ř.*) a obdobně i v trestním řízení.

D.

23. Z důvodů vysvětlených v předchozích částech tohoto rozhodnutí Vrchní soud v Praze I. k odvolání obžalovaného napadený rozsudek podle § 258 odst. 2 tr. ř. částečně zrušil z důvodů vymezených v § 258 odst. 1 písm. d), f) tr. ř. ve výroku o trestu a ve výroku o povinnosti obžalovaného k náhradě škody.

24. Dále II. za podmínek vymezených v § 259 odst. 3 písm. a), b) tr. ř. nově rozhodl o trestu uloženém obžalovanému tak, že za zločin podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) trestního zákoníku obžalovaného odsoudil podle § 209 odst. 5 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání šesti roků, pro jehož výkon ho podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařadil do věznic s ostrahou.

25. Nově již Vrchní soud v Praze nerozhodoval o povinnosti obžalovaného nahradit poškozené I ■■■ K ■■■ majetkovou škodu způsobenou trestnou činností a s přihlédnutím k dílčímu splacení škody poškozené M ■■■ K ■■■ uložil obžalovanému, aby podle § 228 odst. 1 tr. ř. této nahradil škodu částkou 160 000 Kč, přičemž poškozenou podle § 229 odst. 2 tr. ř. se zbytkem jejího nároku na náhradu škody odkázal na řízení ve věcech občanskoprávních.

26. III. Nedůvodné odvolání státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Plzni podané v neprospěch obžalovaného poté bylo podle § 256 tr. ř. zamítnuto.

Poučení:

I. Proti tomuto rozhodnutí není řádný opravný prostředek přípustný.

II. Je proti němu možno podat dovolání u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému směřuje. Nejvyšší státní zástupce je může podat pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to v neprospěch i ve prospěch obžalovaného, obžalovaný pro nesprávnost výroku tohoto rozhodnutí, který se ho dotýká, a to pouze prostřednictvím svého obhájce, jinak se takové podání nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud a jeho nutný obsah je vymezen v ustanovení § 265f tr. ř.

Praha dne 19. 3. 2018

JUDr. Pavel Zelenka, v. r.
předseda senátu